

Бр. 02-281/1

14. 12. 2025 год.
СКОПЈЕ

До
Олимпискиот Комитет на Северна Македонија
Скопје

ПРЕДМЕТ: Мислење – Доставува.
ВРСКА: Ваше барање бр. 03-262/1 од 04.12.2025 година

Почитувани,

Во прилог на овој допис ви доставуваме образложено Мислење од Спортско Арбитражниот Суд при ОКСМ, врз основа на применото барање бр. 03-262/1 од 04.12.2025 година.

Скопје, 15.12.2025

Претседател на САС

Проф. д-р Лазар Нанев

САС како надлежен за спорови од управна природа кои се однесуваат на избори и функционирање на Националните спортски федерации согласно член 36 став 2 алинеја 3 од Статутот на ОКСМ донесен на 16.06.2021 година, по поднесеното барање бр. 03-262/1 од 04.12.2025 година, по анализа на Законот за спорт, Законот за здруженија и фондации, Статутот на ИОК, Статутите на соодветните меѓународни федерации, Интернационалната гимнастичка федерација (ФИГ) и Европската гимнастичка унија (ЕУГ), Статутот Федерацијата на гимнастички спортови на РСМ, на ден 15.12.2025 година го дава следново

МИСЛЕЊЕ

I.

Национална спортска федерација мора да го почитува и да го прифати Статутот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија како и Олимписката повелба на ИОК и при изборот на органите и телата да постапува согласно со својот Статут усогласен со Статутот на ОКСМ и Статутот на ИОК.

Национална спортска федерација мора да го извести и покани претставникот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија на своето Собрание, најмалку 14 дена пред одржување на своето Собрание, а потоа и официјално до Канцеларијата на Олимпискиот комитет на Северна Македонија да достави записник од Собранието. Записникот мора да се достави најдоцна 30 дена од денот на одржување на Собранието.

Раководните тела на соодветна национална федерација, имаат легитимитет само доколку се избрани во рамките на условите и мандатот определени согласно Статутот на ОКСМ, Статутот на ИОК и Статутите на соодветните меѓународни федерации, чиешто одредби имаат статус на *lex specialis* во однос на позитивното законодавство од областа на спортот и легитимитетот го добиваат врз основа на автономијата и доброто владеење согласно Олимиската повелба.

Решението за вршење дејност спорт на спортски клуб не претставува предуслов и не е услов за членство и право на глас при изборот на раководни тела во соодветна национална федерација и сите избрани раководни тела согласно статутот на соодветната национална федерација, имаат легитимитет доколку се избрани во рамките на условите и мандатот определени согласно Статутот на ОКСМ и Статутот на ИОК, чиешто одредби имаат статус на *lex specialis* во однос на позитивното законодавство од областа на спортот и било каков упис во управно-административен орган за промена на раководните тела спротивно на Статутот на ОКСМ, Статутот на ИОК и Статутите на соодветните меѓународни федерации не може да произведува правни последици за легитимно избраните раководни лица.

Олимпискиот комитет на Северна Македонија и Националните спортски федерации имаат права и обврски на автономија, кои вклучуваат слободно воспоставување и контрола на правилата на спортот, утврдување на својата внатрешна структура и управување, уживање на правото на избори ослободени од какво и да е надворешно влијание и одговорност за обезбедување на примена на

принципите за добро управување и секој надорешен притисок есе смета за повреда на Олимписката Повелба.

Секоја Национална федерација може да има само еден официјален претставник на својата земја со мандат од сите клубови членки.

II.

Согласно поднесеното барање бр. 03-262/1 од 04.12.2025 година,

Се констатира дека Љупчо Арнаудов е официјален претставник на Федерацијата на гимнастички спортови на Северна Македонија.

Образложение

Олимпиското и спортското движење поаѓајќи од принципот на автономија мора да се почитува принципот на "одговорна автономија", кој подразбира права (слобода на здружување, моќ на саморегулација и самоуправување како и поставување на дефиниција на спортските правила и правила на внатрешно управување од страна на самите Олимписки и спортски организации, без непотребно надворешно мешање и конфронтирање, итн.), но и обврски (во однос на почитување на општата правна рамка која се применува во земјата, почитување на Статутите, правилата и одредбите на соодветните меѓународни спортски организации/федерации/асоцијации кои се засегнати, основните принципи на добро владеење за правилно функционирање на организацијата, нејзиниот кредибилитет и углед, итн.).

Согласно членот 23 став 1 алинеја 1 од Статутот на ОКСМ, Националните спортски федерации-членки на ОКСМ мора да го почитуваат и да го прифатат Статутот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија како и Олимписката повелба на ИОК. Воедно, согласно алинеја 4 на истиот член, Национална спортска федерација мора да остварува специфична, реална и постојана спортска активност, да биде поврзана со соодветната меѓународна спортска федерација признаена од ИОК и да биде управувана и усогласена, од сите можни аспекти, со Олимписката повелба на ИОК и согласно правилата на нејзината меѓународна спортска федерација. Статутот на секоја Национална спортска федерација мора да биде усогласен со стаутот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија, на Меѓународната спортска федерација во која што членува и со Олимписката повелба на ИОК. Во оваа смисла, согласно алинеја 5 од членот 23, Националната спортска федерација е должна да го достави својот Статут до Олимпискиот комитет на Северна Македонија, а доколку изврши каква и да е промена на Статутот, должна е да ги сподели истите тие промени, најмногу 15 дена по изгласувањето на овие измени од страна на Собранието на националната спортска федерација.

Согласно чл.11 од Статутот на ОКСМ, признавајќи дека спортот се јавува во рамките на општеството, Олимпискиот комитет на Северна Македонија ќе примени политичка неутралност. Олимпискиот комитет на Северна Македонија има права и обврски на автономија, кои вклучуваат слободно воспоставување и контрола на

правилата на спортот, утврдување на својата внатрешна структура и управување, уживање на правото на избори ослободени од какво и да е надворешно влијание и одговорност за обезбедување на примена на принципите за добро управување.

Олимпискиот комитет на Северна Македонија во своето функционирање и делување настапува автономно, независно и самостојно и се спротивставува на сите притисоци од кој било вид, вклучувајќи но не ограничувајќи се на политички, правни, религиозни, или економски притисоци, кои што можат да го спречат да се придржува кон Олимписката Повелба.

Согласно чл.23 ст.1 алинеја 1 од Статутот на ОКСМ, секоја Национална спортска федерација мора да го почитува и да го прифати статутот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија како и Олимписката повелба на ИОК.

Согласно чл.23 ст.1 алинеја 2 од Статутот на ОКСМ, заради подобро запознавање со работата и потребите на соодветниот спорт, секоја Национална спортска федерација мора да го извести и покани претставникот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија на своето Собрание, најмалку 14 дена пред одржување на своето Собрание, а потоа и официјално до Канцеларијата на Олимпискиот комитет на Северна Македонија да достави записник од Собранието. Записникот мора да се достави најдоцна 30 дена од денот на одржување на Собранието.

Согласно чл. 23 ст. 9 од Статутот на ОКСМ, доколку постои непочитување на која и да е од погоре наведените обврски од страна на Националните спортски федерации, истите се предмет на мерки и санкции поставени со овој Статут;

Согласно чл. 7 ст. 1 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, федерацијата се здружува и е член на Македонскиот олимписки комитет (МОК), Интернационалната гимнастичка федерација (ФИГ), Европската гимнастичка унија (ЕУГ), како и останатите меѓународни институции и асоцијации во областа на гимнастиката и гимнастичките спортови и пред наведените институции ги претставува и застапува и спортските клубови членки на Федерацијата.

Согласно чл.7 ст. 2 од истиот статут, Федерацијата делува и работи според правилата и начелата на ФИГ и ЕУГ.

Согласно чл. 25 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, членството во Федерацијата е доброволно, член на Федерацијата може да биде секој клуб за гимнастички спортови кој го прифаќа Статутот на Федерацијата и плаќа соодветна чланарина. Клубовите за гимнастички спортови стануваат членки на Федерацијата со потпишување пристапна изјава за членство.

Согласно чл. 26 ст.1 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, членовите на Федерацијата имаат право да учествуваат во работата и одлучувањето на Собранието, со право на еден глас и со свои претставници да учествуваат во работата и одлучувањето на Извршниот одбор, Одборот за контрола и останатите органи и тела на Федерацијата кои ќе бидат избрани во наведените органи на Федерацијата.

Согласно чл.36 ст.1 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, Собранието е највисок орган на Федерацијата. Собранието го сочинуваат, Претседателите на клубовите (друштвата), Комесарот за развој на МСГ, Комесарот за развој на ЖСГ, Комесарот за судски прашања за МСГ, Комесарот за судски прашања на ЖСГ, Претседателот на Одборот на тренери, Претседателот на Техничкиот комитет и Претседателот и членовите на Одборот за контрола.

Согласно чл.36 ст.4 Собранието со мнозинство гласови од вкупниот број членови избира Претседател на Собранието од редот на претседателите на Клубовите.

Согласно чл.39 ст.1 и ст.2 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, Собранието го свикава Претседателот на Федерацијата. Собранието може вонредно да се свика и по барање на, Извршниот одбор на Федерацијата, најмалку една третина од вкупниот број на Клубовите и Одборот за контрола.

Согласно чл. 39 ст.3 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, Предлогот за свикнување на вонредно собрание се доставува во писмена форма до Претседателот на Федерацијата. Во предлогот треба да се предложи и наведе дневен ред со соодветно образложение да се достават соодветни материјали како и да биде потпишан од предлагачите од став 2 од овој член.

Согласно чл. 39 ст.4 и ст.5 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, Претседателот е должен да свика вонредно собрание, доколку предлогот за свикнување е уреден и потпишан од потребниот број предлагачи предвиден во став 2 од овој член, најдоцна во рок од 14 дена од денот на приемот на предлогот од став 3 на овој член. Ако предлогот е уреден, а Претседателот на Федерацијата во рок од предходниот став не свика вонредно собрание, тоа можат да го сторат предлагачите од став 2 на овој член.

Согласно чл.41 ст.1 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, Собранието може да се одржи и полноважно да одлучува ако се присутни мнозинството од вкупниот број на членови на Собранието.

Согласно чл.42 ст.1 од Статутот на Федерацијата на гимнастички спортови на Република Македонија, Одлуките на Собранието се сметаат дека се донесени ако за нив гласале повеќе од половината од присутните членови на Собранието.

Членството во Олимпиското и спортското движење е слободно и врз доброволна основа, но, ако Олимписките и спортските организации од државата одлучиле да бидат дел од Олимпиското и спортското движење, исполнувајќи ги и почитувајќи ги условите за признавање од страна на ИОК или членство во релевантните меѓународни спортски федерации, тоа значи дека сите мора да ги почитуваат овие услови и да бидат во состојба да се придржуваат кон Универзалните принципи и правила кои го регулираат олимпиското и спортското движење.

Како резултат на оваа, релевантните владини органи, вклучувајќи го Министерството за спорт и Централниот регистар на Република Северна Македонија, мора исто така да ги почитува овие принципи и да ги создаде потребните услови, спортското законодавство и организацијата на спортот во државата да бидат во целост усогласени со овие принципи како би можеле засегнатите национални Олимписки и

спортски организации да бидат во позиција да се придржуваат кон истите овие принципи и правила.

Неспорен е фактот дека Олимписките и спортски организации се невладини непрофитни организации со својство на правно лице, водени од своите статутути (усвоени од страна на нивните Собранија) во согласност со општата рамка на законот кој се применува во државата и во согласност со универзалните принципи и правила на меѓународните спортски организации на кои тие им припаѓаат или од кои тие се признати.

Согласно членот 5 од Законот за спортот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/02, 66/04, 81/08, 18/11, 51/11, 64/12, 148/13, 187/13, 42/14, 138/14, 177/14, 72/15, 153/15, 6/16, 55/16, 61/16, 106/16, 190/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19, 244/19, 53/24, 74/24, 170/24 и 59/25), заради остварување на потребите за занимавање со активности и заштита на правата и интересите од областа на спортот, граѓаните можат слободно и доброволно да се здружуваат и основаат спортски здруженија.

Здружувањето и основањето на спортските здруженија се врши под услови и на начин утврдени со Законот за здруженија и фондации („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/10, 135/11 и 55/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 239/22).

Според дефиницијата во член 3 ст.1 т.2 од ЗЗФ - „дејност“ е активност класифицирана според националната класификација на дејности со која организациите ги остваруваат своите цели утврдени со статутот.

Спортската дејности по дефиниција се оние дејности што учествуваат во создавањето материјални богатства, односно предмети, храна, облека и друго и се наменети за трансакции на размена.

Основниот закон кој ги регулира прашањата на здруженијата на граѓани кои се однесуваат на вршење на дејноста е ЗЗФ, каде се утврдени и ограничувањата под кои профитната дејност може да се врши во здруженија и фондации.

Согласно чл.6 ст.1 од ЗЗФ, организациите се стекнуваат со својство на правно лице со уписот во регистарот што го води Централниот регистар на Република Македонија. Согласно чл.2 ст.2 здруженијата и фондациите не можат да се трансформираат во други видови на правни лица.

Согласно чл.10 член од ЗЗФ, организациите се независни во управувањето, определувањето и остварувањето на целите и дејностите утврдени со нивниот Статут во согласност со Уставот и законот.

Согласно чл.43 ст.4 со запишувањето во соодветниот регистар од членот 40 став (1) од ЗЗФ, организацијата се стекнува со својство на правно лице.

Стекнувањето на својство на правно лице огласно ЗЗФ, според кој се регистрирани спортските и националните федерации значи дека во правниот промет да ги остваруваат сите права и обврски и со ниту еден друг закон не може да се ограничат нивните права како организации регистрирани согласно ЗЗФ.

Врз основа на член 5 од Законот за спорт, заради остварување на потребите за занимавање со активности и заштита на правата и интересите од областа на спортот, граѓаните можат слободно и доброволно да се здружуваат и основаат спортски

здруженија, под услови и на начин утврдени со закон, доколку со овој закон поинаку не е определено.

Согласно член 7 ст.1 од Законот за спорт, спортскиот клуб како правно лице регистрирано како спортско здружение, може да основа друштво со ограничена одговорност или акционерско друштво, за вршење дејност спорт за остварување на неговите цели, интереси и активности, како и за финансирање на неговите функции утврдени со статутот.

Спортски клуб е спортско здружение, односно трговско друштво кое врши дејност спорт, и согласно членот 14 од Законот за спортот, спортските клубови од ист спорт можат да се здружуваат во соодветна национална спортска федерација на Република Северна Македонија.

Законот за спорт пропишува дека Националната спортска федерација е онаа федерација во која се здружени повеќе од половината спортски клубови во државата кои имаат решенија за вршење дејност од ист вид на спорт и посебно нагласува дека во еден спорт може да се основа само една национална спортска федерација.

Согласно член 11 од Статутот на ОКСМ се гарантира автономија и добро владеење,, признавајќи дека спортот се јавува во рамките на општеството, Олимпискиот комитет на Северна Македонија ќе примени политичка неутралност. Олимпискиот комитет на Северна Македонија има права и обврски на автономија, кои вклучуваат слободно воспоставување и контрола на правилата на спортот, утврдување на својата внатрешна структура и управување, уживање на правото на избори ослободени од какво и да е надворешно влијание и одговорност за обезбедување на примена на принципите за добро управување. Олимпискиот комитет на Северна Македонија во своето функционирање и делување настапува автономно, независно и самостојно и се спротивставува на сите притисоци од кој било вид, вклучувајќи но не ограничувајќи се на политички, правни, религиозни, или економски притисоци, кои што можат да го спречат да се придржува кон Олимписката Повелба.

Согласно член 17 од Статутот на ОКСМ, членовите на Олимпискиот комитет на Северна Македонија мора да ги исполнуваат условите предвидени во Статутот за да го воспостават и одржуваат членството и да ги прифатат Олимписката Повелба на ИОК и Статутот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија и задолжително кон нив да се придржуваат и да ги почитуваат во својата работа, доколку се правни лица, да се основани во согласност со позитивната законска регулатива на Република Северна Македонија, а соодветната документација за основање да ја достават до Олимпискиот комитет на Северна Македонија, доколку се правни лица, целта за основање да биде развојот и унапредувањето, ширењето и промовирањето на спортот во Република Северна Македонија, во согласност со начелата на спортот и Олимпиското движење и активно да дејствуваат во остварувањето на таквата цел, да ги почитуваат и извршуваат одлуките, наредбите, заклучоците и сл. на органите на Олимпискиот комитет на Северна Македонија, во своето дејствување да постапуваат во согласност со позитивната правна регулатива на Република Северна Македонија, индивидуалните членови или делегати на правните лица, мора да имат државјанство на Република Северна Македонија, како дополнение, член на Олимпискиот комитет на Северна Македонија може да биде само лице кое не е осудено со правосилна судска пресуда на затвор, повеќе од шест месеци или не е осудено за криминален престап кој

што вклучува елементи на корупција, измама насилство и/или кој што може да наштети на угледот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија.

Националните федерации мора да работат согласно својот Статут, Статутот на ОКМС и Статутот на ИОК.

Исто така, полноправни членки со право на глас на ОКМС согласно Статутот на ИОК и Статутот на ОКМС мора да бидат Национални спортски федерации кои доаѓаат од спортови кои се на програмата на летните или зимските олимписки игри и членуваат во соодветната меѓународна спортска федерација признаена од ИОК.

Поради тоа, национална спортска федерација мора да го почитува и да го прифати Статутот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија како и Олимписката повелба на ИОК и при изборот на органите и телата да постапува согласно со својот Статут усогласен со Статутот на ОКМС и Статутот на ИОК.

Исто така, согласно чл.23 од Статутот на ОКМС, секоја национална спортска федерација мора задолжително да го извести и покани претставникот на Олимпискиот комитет на Северна Македонија на своето Собрание, најмалку 14 дена пред одржување на своето Собрание, а потоа и официјално до Канцеларијата на Олимпискиот комитет на Северна Македонија да достави записник од Собранието. Записникот мора да се достави најдоцна 30 дена од денот на одржување на Собранието.

Секое постапување спротивно на чл.23 од Статутот на ОКМС, се смета за пореда на Олимписката повелба и донесените одлуки не можат да произведуваат правни последици.

Раководните тела на соодветна национална федерација, имаат легитимитет само доколку се избрани во рамките на условите и мандатот определени согласно Статутот на ОКМС, Статутот на ИОК и Статутите на соодветните меѓународни федерации, чиишто одредби имаат статус на *lex specialis* во однос на позитивното законодавство од областа на спортот и легитимитетот го добиваат врз основа на автономијата и доброто владеење согласно Олимиската повелба.

Решението за вршење дејност спорт на спортски клуб не претставува предуслов и не е услов за членство и право на глас при изборот на раководни тело во соодветна национална федерација и сите избрани раководни тела согласно статутот на соодветната национална федерација, имаат легитимитет доколку се избрани во рамките на условите и мандатот определени согласно Статутот на ОКМС и Статутот на ИОК, чиишто одредби имаат статус на *lex specialis* во однос на позитивното законодавство од областа на спортот и било каков упис во управно-административен орган за промена на раководните тела спротивно на Статутот на ОКМС, Статутот на ИОК и Статутите на соодветните меѓународни федерации не може да произведува правни последици за легитимно избраните раководни лица.

Олимпискиот комитет на Северна Македонија и Националните спортски федерации имаат права и обврски на автономија, кои вклучуваат слободно воспоставување и контрола на правилата на спортот, утврдување на својата внатрешна структура и управување, уживање на правото на избори ослободени од какво и да е

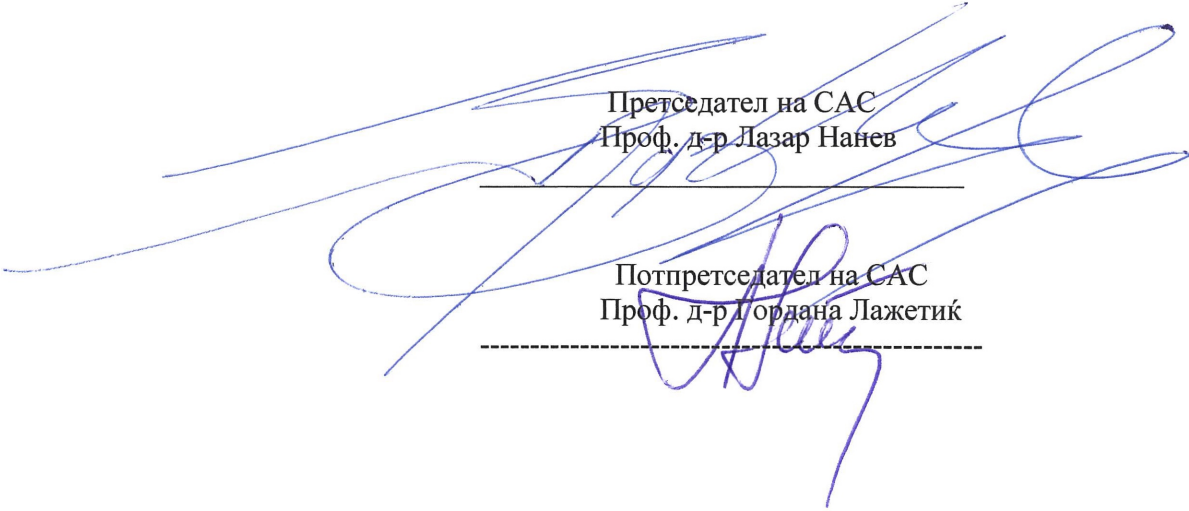
надворешно влијание и одговорност за обезбедување на примена на принципите за добро управување и секој надворешен притисок се смета за повреда на Олимписката Повелба.

Секоја Национална федерација може да има само еден официјален претставник на својата земја со мандат од сите клубови членки.

Од увидот во барањето бр. 03-262/1 од 04.12.2025 година, при направената анализа, како и во една целина со сите останати акти заедно, неспорно се утврдува и САС констатира како во диспозитивот на мислењето.

Согласно Меморандум во преамбулата на ова Мислење и Статутот на ИОК за автономија на спортот, законската рамка не смее во никој случај да се користи за да им овозможи на владините тела односно на Министерството за спорт на Република Северна Македонија и Централниот регистар да се вклучат во микроуправувањето или во внатрешните операции односно работење на Олимписките и спортските организации, ниту пак да послужат како замена на нивниот статут, правила и одлуки на надлежните органи на секоја Олимписка и спортска организација.

Во Скопје, 15.12.2025 година

Претседател на САС
Проф. д-р Лазар Нанев

Потпретседател на САС
Проф. д-р Гордана Лажетик
